

Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine, 28 nci maddesinin kaldırılmasına ve bu kanuna iki geçici madde eklenmesine dair olan 5621 sayılı Kanunda değişiklik yapılması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 25 . IV . 1951 - Sayı: 7793)

No.
5759

Kabul tarihi
18 . IV . 1951

BİRİNCİ MADDE — 5621 sayılı Kanunun 1 nci maddesiyle değiştirilen 3491 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 6. — Ham afyon, tıbbi afyon ve bunların müstahzarlarının; morfin ve bütün milhlerinin; morfinin uzvi asitlerle veya alkol ezirleriyle birleşmesinden mütevellit bütün eterlerinin ve bunların milhlerinin, koka yaprağı, ham kokain, kokain, ekgonin ve tropokokain ile bütün milhlerinin, % 0,20 den fazla morfin ve milhlerini ve % 0,10 dan fazla kokain ve milhlerini muhtevi bütün müstahzarların; (Euodal) Dihydrooxycodone, (Dicodide) Dihydrocodeinone, (Dilaudide) Dihydro-morphinone, (Acedicone) Acétylodemethylohidrothebaine veya Acétylohidrocodeinone ve bunların kimyevi terkiplerinde bulunan maddelerle bu maddelerin Ekonomi ve Ticaret ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tâyin olunacak müstahzarlarının imal, ithal ve ihracı ve aşağıdaki hükümler mahfuz kalmak şartıyla ham afyonun memleket içindeki ticareti Devlet Tekeli altındadır.

Kullanılmasından mazarret hâsıl olduğu ve «Toxicomanie» yaptığı fennî surette tesbit edilen yukarıki fıkrada yazılı cisimlere benzer diğer tabii ve sentetik maddeler de Bakanlar Kurulu kararı ile bu tekel mevzuuna sokulabilir.

Müstahsiller ve bunlardan satın alanlar ellerindeki ham afyonları istihsal edildikleri il hudutları içindeki Toprak Mahsulleri Ofisinin veya adına hareket etmeye yetkili teskilâtın alım yerlerinden birisine o yılın Eylül ayı sonuna kadar teslim etmeye mecburdurlar. řu kadarki müstahsillar il hududu ile mukavvet olmaksızın coğrafi durum ve iktisadi münasebetler bakımından en yakın teşkilâta da teslim edebilirler.

Ofise satmak üzere müstahsildan afyon satın almak isteyenler, bu işe baslamadan evvel mahallî Toprak Mahsulleri Ofisine veya onun adına harekete yetkili teskilâta, evvelece kaçakçılıktan mahkûmiyeti olmadığını bildiren bir beyanname ile, müraaat ederek bu işi yapabileceklerine dair bir vesika almaya ve bu vesikayı yetkililer tarafından her aranışında ibraza mecburdurlar. Bu vesikalar yalnız verdikleri il hududu dâhilinde, verildiği yılın Eylül ayı sonuna kadar muteberdir. Bu vesikaların hâmilleri, müstahsilden satınalacakları afyonları, Toprak Mahsulleri Ofisinden veya onun adına afyon alımına yetkili teşkilâttan başkasına satamazlar ve sair suretlerle devredemezler.

Bu vesikaları hâmil olanlardan 1918 savılı Kanuna veya diğer kaçakçılık kanunlarına tenvifikan mahkûm olanlara veya yukarıki fıkra gereğince verdikleri beyanname hilâfına kaçakçılığı sabit olanlara verilmiş vesikalar geri alınmakla beraber bu gibilere bir daha vesika verilmez.

Ham afyonunun su veya sair her hançeri bir madde ile taęsisi yasaktır.

Kurumusu veya ezilmiş haşhaş kellelerinin ihracı için, ithalâteci memleketten verilecek ithal müsaadesinin ibrazı mukabilinde, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından ihraç müsaadesi alınması lâzımdır.

İKİNCİ MADDE — 5621 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle değiştirilen 3491 sayılı kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 7. — Ofisin uyuşturucu maddeler işleri şunlardır :

A) Altıncı maddede yazılı tekeli işletmek;

B) Satın aldığı afyonların ticari muamelelerini ve satış işlerini yapmak ve bu hususta faydalı göreceği her türlü teşebbüs ve taahhütlere girmek;

C) Tarım Bakanlığı ile iş birliği yaparak haşhaş ekiminin ve afyon istihsalinin ıslahını sağlamaya çalışmak, satın alınacak afyonları tahlil etmek, alınanları işliyerek yeniden tasnife tâbi tutmak, afyon standarizasyonunu temin etmek ve bu hususlarda gereken yerlerde, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının tasvibi ile, teşkilât ve tesisler vücuda getirmek;

Ç) Dış piyasalar ihtiyaç ve fiyatlarıyla yurt içindeki toprak ürünlerinin genel fiyat seviyesini, istihsal ve stok durumunu, ofisin afyon alımı ve satımı için yaptığı bütün masrafları ve bu muameleden doğması muhtemel riskleri göz önünde tutarak kâr sağlamayı düşünmeksizin; müstahsıl menfaatlerine uygun, vasıf ve morfin nispetlerine göre değişmek üzere, hamafyonun iç alım fiyatlarının tâyini için, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı vasıtasıyla, Bakanlar Kuruluna teklif yapmak;

Bu fiyatlar Bakanlar Kurulunca tesbit ve Mayıs ayı içinde ilân olunur.

Afyon alımları, tahlil veya ekspertiz yoluyla yapılır. Ekspertiz yoluyla alımlarda satıcılar dilerse tahlil yoluna başvurulur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 5621 sayılı Kanununun 3 nci maddesiyle değiştirilen 3491 sayılı Kanununun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 18. — A) Haşhaş ekilecek bölgelerle bu bölgelerden afyon sütü toplanmasına müsaade edilecekler, her yıl, zirai ve iktisadi icaplarla ihracat imkânları göz önünde tutularak, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken tesbit ve Bakanlar Kurulunca tasvip edildikten sonra en geç 1 Temmuz tarihine kadar ilân olunur.

Bu bölgelerin dışında haşhaş ekilmesi ve yalnız tohumdan faydalanma için ekime izin verilen yerlerde başların çizilmesi ve afyon sütü toplanması yasaktır.

Bu tarihe kadar ilân yapılmadıkça bir yıl evvelki ilân hükümleri yürürlükte kalır. Ancak tesbit ve ilân olunan yerlerde 2 yıl geçmeksizin tahdidat yapılamaz. Süs için ev bahçelerinde yetiştirilen katmerli haşhaşlar bu hükmün dışındadır.

Bütün bölgelerde mahallin en büyük idare âmirleri haşhaş ekimi ve afyon sütü toplama işlerini kontrol etmek ve bu maddenin birinci fıkrasında yazılı Bakanlar Kurulu kararının yürürlüğünü sağlamakla mükelleftirler.

Ekime izin verilecek yerlerin tesbit ve ilânında takip olunacak usullerle mahallî idare âmirlerinin murakabe görev ve yetkileri İçişleri, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak esaslara göre tesbit olunur.

B) Afyon müstahsılları afyonlarının tamamını topladıktan itibaren üç gün zarfında iki nüsha beyanname doldurup imza veya mühürlerini köy veya mahalle muhtarlıklarına tasdik ettirdikten sonra ellerinde bulundurmaya mecburdurlar.

Beyannamelerin ihtiva eylemesi gerekli malûmat şunlardır :

1. İl, ilçe, bucak ve köy veya mahalle ismi;

2. Müstahsılın kendisinin, ana ve babasının ad ve soyadları;

3. Haşhaş ektikleri arazi miktarı (Dönüm olarak yazılır, yarım dönüme kadar olan küsurlar hesaba katılmaz, yarım dönümden fazlası bir dönüm hesaplanır, bir dönüm bin metre murabbaı arazi parçasıdır.);

4. Elde ettikleri afyon miktarı (Kilogram olarak);

5. O bölgenin ortalama normal istihsaline göre elde edilen afyon noksan olmuştusa bunun muhik sebepleri.

Müstahsıl afyonunu Ofisin veya onun adına alma yetkili teşkilâtın alım yerine veya bir başkasına satarken bu beyannamenin birinci nüshasını beraber vermeye ve ikinci nüshasının altındaki kısmı satın alana, sarih adresini yazdırarak, imzalatıp yanında iki yıl muhafaza etmeye ve yetkili memurlar tarafından arandığı zaman göstermeye mecburdur.

Mutavassıtlar afyon alırken beyannamesini de beraber istemeye ve Ofise veya onun adına alma yetkili teşkilâta satıp teslim ederken bu beyannameyi birlikte vermeye mecburdurlar.

Ofis veya adına alma yetkili teşkilâtça afyonu satıp teslim edene verilecek olan makbuz bu kimseyi o miktar afyonun zimmetinden ibra eder. Bu makbuzların iki yıl müddetle saklanması ve yetkili memurlar tarafından arandığında gösterilmesi lâzımdır.

Beyannameler Ofisçe bastırılıp idari makamlar eli ile haşhaş ekimine ve afyon istihsaline yetkili mahallerin bütün köy ve mahalle ihtiyar heyetlerine istihsal mevsiminden evvel gönderilir. Afyon müstahsılları bunları bağlı oldukları ihtiyar heyetlerinden parasız olarak alırlar.

Bu beyannameler hiçbir harç ve resme tâbi değildir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — 5621 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi ile değiştirilen 3491 sayılı Kanunun 27 nei maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 27. — A) İzin verilen bölgeler dışında haşhaş ekenlerden bir dönüme kadar 30 lira, fazlası için de beher dönüm için 30 lira ağır para cezası alınır. Bu haşhaşlar çizilmiş ise ceza iki misline çıkarılır.

Ekilmiş fakat kemale gelmemiş haşhaşlar sürülerek imha olunur.

Kelleler olgunlaşmış ise toplanarak müsadere olunur. İdare bunlardan faydalanamazsa imhasına karar verebilir. Haşhaş tohumu ve afyonlar toplanmışsa bulunup yakalananların müsadere sine, gerektiği halde imhasına, bilirkişi marifetiyle yaptırılacak tahmine göre noksan çıkan miktar için bedelinin tahsiline karar verilir.

Bu hüküm kaçırılan afyonlar için suçlunun (B) bendine göre cezalandırılmasına engel değildir.

B) 1. Ham afyonu beyannamesiz satanlar, satınalanlar, devredenler, devralanlar, saklıyanlar, nakledenler, yanında veya her hangi bir yerde bulunduranlar veya bunlara tavassut edenler haklarında üç aydan bir seneye kadar hapis cezası ile birlikte elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Ayrıca yakalanan ham afyonlar müsadere edilir.

2. Ham afyonu yurt dışına çıkaranlara, bu fiillere tavassut edenlere bir sene den üç seneye kadar hapis ve beş yüz liradan aşağı olmamak üzere kaçırıldığı ham afyonun kıymetinin üç misli ağır para cezası hükmolunur.

3. İstihsal ettikleri veya müstahsıldan topladıkları ham afyonları, altıncı maddede yazılı olduğu üzere, Eylül ayı sonuna kadar Toprak Mahsulleri Ofisine veya adına harekete mezun olan teşkilâta teslim etmeyenlerden, istihsal ettikleri veya müstahsıldan topladıkları ham afyonlar müsadere edilir ve ayrıca müstahsıllar hakkında ham afyonun kıymeti ve toplayıcılar hakkında da bu kıymetin iki misli ağır para cezası hükmolunur.

İstihsal edilen veya müstahsıldan toplanan ham afyonlar gizlenmiş veya kaçırılmış olarak elde edildiği veya elde edilmediği takdirde failleri hakkında birinci fıkrada yazılı ceza hükümleri uygulanır.

C) (A) ve (B) fıkralarına göre müsaderesine karar verilen ham afyonlar bedelsiz olarak Ofise teslim edilir.

Ç) Ofise teslim edilen afyonlardan, yapılan ekspertizlerde mağşuş olduğu anlaşılanların bedeli sahiplerine ödenmeyip bu afyonlar Ofis veya onun adına hareket eden teşkilâtça alınır. Bunlardan Ofisle mal sahibi tarafından müştereken alınıp mühürlenecek nümuneler mal sahibine teslim edilir. Geri kalan afyonlar Ofis lâboratuvarında tahlil olunur. Tahlil neticesinde afyonların mağşuş olduğu teeyyüt ederse lâboratuvarın bağlı bulunduğu Ofis teşkilâtının en büyük âmirinden kimyagerinden ve ambar memurundan müteşekkil bir heyetçe zaptedilerek keyfiyet mal sahibine tebliğ olunur. Mal sahibi tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında malın zaptolunduğu yerdeki sulh ceza mahkemesine itiraz edebilir.

Mahkemece itirazın reddine ve nümunelerin Ofise teslimine veya mal bedelinin ödenmesine karar verilir. Bu karar kesindir. Mal sahibi tarafından itiraz edilmediği takdirde zaptolunan afyonlar Ofisin malı olur.

D) Para cezasına esas olan afyonların kıymetleri Hükümetçe tesbit olunan o yılın alım fiyatlarına göre tâyin edilir.

E) Ham afyon kaçakçılığından dolayı hükmolunan para cezalarına ait kesin ilâmlar Cumhuriyet Savcılıklarınca re'sen Toprak Mahsulleri Ofisine verilir. Bu ilâmların para cezalarına ait kısmı, 1918 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi hükümleri dairesinde Ofişçe infaz edilir.

F) (A) ve (B) fıkralarına göre müsaderesine karar verilen ham afyonların kıymeti ve hükmedilecek para cezalarının tamamı üzerinden 1918 sayılı Kanunun 60 ncı maddesine göre ilgililere ikramiye verilir.

G) Bu maddede tesbit edilen suçlara veya suçların vukua gelmesine, faillerinin hal ve sıfatlarını bilerek, her ne şekilde olursa olsun yardım edenler hakkında asıl suçluların bu madde hükmünce görecekleri cezaların yarısı hükmolunur.

Bu fiillere iştirak edenler memur iseler asıl failler gibi ceza görürler.

GEÇİCİ MADDE — 5621 sayılı Kanunun birinci maddesiyle değiştirilen 3491 sayılı Kanunun altıncı maddesindeki teslim müddeti içinde afyonlarını Toprak Mahsulleri Ofisine veya onun adına almayı yetkili teşkilâta teslim edememiş olanların afyon miktarını ve bulunduğu yerin sarîh adresini taşıyan bir dilekçe ile Kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında mahallî idare âmirliklerine bildirip burardan alacakları numaraları ellerinde muhafaza etmeleri lâzımdır. İdare âmirleri bu dilekçeleri müddetin dolduğu tarihten itibaren on beş gün zarfında en yakın Toprak Mahsulleri Ofisine, iki nüsha olarak tanzim edilecek bordrodan birinci nüshasına rapten, tevdi ve bordronun ikinci nüshasını bu teşekküllere imzalatarak dosyalarında muhafaza ederler.

Bu afyonlar Ofişçe tâyin edilecek şekilde ve 1950 yılı fiyatlarıyla satın alınır.

İstihsal ettikleri afyonları 5621 sayılı Kanunun birinci maddesiyle tadil olunan 3491 sayılı Kanunun altıncı maddesindeki müddet zarfında Toprak Mahsulleri Ofisine veya adına harekete mezun teşkilâta teslim etmediklerinden dolayı ham afyonları müsadere edilmiş olanlara bu afyonların bedeli Toprak Mahsulleri Ofisince ikinci fıkrada yazılı fiyatlarla ödenir.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ALTINCI MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

21 Nisan 1951

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 20 IV . 1951 ve 2/20
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 21 . IV . 1951 ve 4/261
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
1 331
6 199,228:239

[Birleşim : 66 — 181 sıra sayılı Basmayazı 66 ncı Birleşim Tutanağına bağlıdır.]